

29.09.2015

Arbejdstilsynet, Danmark
Sofie Bisbjerg
sbi@at.dk

Referens Ert brev 10 september 2015, 20150070050

ÖVERTRÄDELSER AV ARBETSMILJÖLAGSTIFTNING I FINLAND

En medlem av Folketinget i Danmark har ställt frågor angående straff för överträdelser av arbetsmiljölagstiftningen i Danmarks i grannländer.

I Finland kan en person dömas för överträdelse av arbetsmiljölagstiftningen (arbetarskyddslagstiftningen i Finland) för en arbetarskyddsförseelse eller för ett arbetarskyddsbrott.

Arbetarskyddsförseelse

Om straff för arbetarskyddsförseelse bestäms i 63 § arbetarskyddslagen (738/2002). Kännetecken för en arbetarskyddsförseelse är följande:

En arbetsgivare eller en i arbetarskyddslagen 7 § avsedd person eller en företrädare för dessa som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att fullgöra en i denna lag eller i författningar som utfärdats med stöd av den föreskriven skyldighet att

- 1) utföra idrifttagningsbesiktningar eller återkommande besiktningar,
 - 2) göra en utredning eller utarbete en plan,
 - 3) tillhandahålla eller installera en skyddsanordning eller personlig skyddsutrustning,
 - 4) skaffa tillstånd för arbete eller göra anmälan om arbete,
 - 5) meddela bruks-, och underhållsanvisningar samt andra motsvarande anvisningar som behövs vid användningen av en maskin, ett redskap eller en annan teknisk anordning eller ett hälsofarligt ämne, eller
 - 6) hålla denna lag framlagd,
- ska för arbetarskyddsförseelse dömas till böter, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag.

För arbetarskyddsförseelse ska också dömas

- 1) en person som olovligen eller utan giltigt skäl uppsåtligen eller av oaktsamhet avlägsnar eller förstör en anordning, anvisning eller varning som är avsedd för att förebygga risk för olycksfall eller sjukdom,
- 2) en person som avses i 52 a § och som uppsåtligen eller av oaktsamhet underlåter att i kontrakt som han eller hon ingår eller i övrigt med tillgängliga medel uppfylla sin skyldighet enligt den paragrafen att svara för att de som arbetar på en gemensam byggarbetsplats använder personkort,
- 3) en person som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att föra eller bevara den förteckning som avses i 52 b §,

- 4) en person som uppsåtligen eller av oaktsamhet försummar att lämna uppgifter enligt 52 b § för den förteckning som avses i den paragrafen eller som lämnar väsentligen oriktiga eller bristfälliga uppgifter, och
- 5) en egenföretagare som på en gemensam byggarbetsplats underlåter att ha det personkort som avses i 52 a § synligt då han eller hon rör sig på arbetsplatsen.

För en arbetarskyddsförseelse döms oftast ett mindre bötesstraff (10-20 dagsböter).

Arbetarskyddsbrott

Om straff för arbetarskyddsbrott bestäms i 47 kap. 1 § strafflagen (39/1889). I ett arbetarskyddsbrott är det fråga om en allvarligare gärning än en arbetarskyddsförseelse.

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot arbetarskyddsföreskrifter, eller
- 2) förorsakar en bristfällighet eller ett missförhållande som strider mot arbetarskyddsföreskrifterna eller gör det möjligt att ett sådant tillstånd fortgår genom att försumma övervakningen av att arbetarskyddsföreskrifterna iakttas i arbete som lyder under honom eller genom att underlåta att dra försorg om de ekonomiska, organisatoriska eller övriga förutsättningarna för arbetarskyddet,

ska för arbetarskyddsbrott dömas till böter eller fängelse i högst ett år.

I praktiken döms mestadels bötesstraff för arbetarskyddsbrott (oftast 20-40 dagsböter). Ett fängelsestraff skulle komma ifråga i sådana fall där man behandlar andra brott samtidigt.

Samfundsbot

Vad gäller ett arbetarskyddsbrott ska för brott som har begåtts i ett samfunds, en stiftelses eller någon annan juridisk persons verksamhet på yrkande av åklagaren dömas till samfundsbot. En juridisk person döms till samfundsbot, om någon som hör till ett av dess lagstadgade organ eller annars hör till dess ledning eller utövar faktisk beslutanderätt inom den juridiska personen har varit delaktig i brottet eller tillåtit att brottet har begåtts eller om i den juridiska personens verksamhet inte har iakttagits den omsorg och försiktighet som krävs för att förebygga brottet. Samfundsbotens lägsta belopp är 850 euro och dess högsta belopp 850 000 euro.

Alla dessa påföljder avgörs alltid i en domstol. I Finland har arbetarskyddsmyndigheterna inte rätt att utfärda böter. Arbetarskyddsmyndigheterna kan inte heller utfärda administrativa försummelseavgifter för överträdelser av arbetarskyddslagstiftningen.

Näringsförbud

I Finland kan näringsförbud meddelas om en person

- 1) vid drivandet av rörelse väsentligen har åsidosatt de lagstadgade skyldigheter som hänför sig därtill, eller
- 2) vid drivandet av rörelse har gjort sig skyldig till brottsligt förfarande som inte kan anses ringa, och hans verksamhet som helhet bedömd skall anses skadlig för borgenärer, avtalsparter, den offentliga ekonomin eller en sund och fungerande ekonomisk konkurrens.

För överträdelser av arbetarskyddslagstiftningen har det inte dömts till näringsförbud. I praktiken vore en förutsättning att man förutom arbetarskyddsbrottet skulle ha uppfyllt rekvisitet för något annat brott också.

Om arbetsgivaren har ett näringstillstånd som arbetarskyddsmyndigheten har utfärdat, t.ex. ett tillstånd att utföra asbestrivning är det möjligt att annullera tillståndet ifall man har brutit mot arbetarskyddsbestämmelser. Några sådana fall behandlas årligen.

Tillsynsdirektör

Raimo Antila

Överinspektör

Hannele Jurvelius

